

Beatrice van der Poel viert leven en werk van Jacques Brel

Door: Daan Bartels

Zangeres en liedschrijfster Beatrice van der Poel is inmiddels een gevestigde naam in het Nederlandse theaterlandschap. Ze oogst veel lof met haar blues- en soulvolle Nederlandstalige theaterliederen. Daarnaast zingt ze met succes onder meer het repertoire van ABBA en vertaald werk van Jimi Hendrix. Na het uitbrengen van een EP met vijf vertalingen van de Vlaamse chansonnier Jacques Brel staken kenners als Frits Spits (De Taalstaat, NPO1) en Henk van Gelder (NRC) hun bewondering voor haar interpretaties niet onder stoelen of banken. En daarom laat Beatrice nieuw geschreven eigen liedjes nu voorlopig even op de plank liggen. Vanaf najaar 2023 viert zij het leven en werk van Jacques Brel met een uitgebreide theatertournee én met het uitbrengen van een volwaardig album. Op [dag en datum] is de voorstelling Beatrice Zingt Brel te zien in [naam theater] in [plaatsnaam].

Na de coronastilte van afgelopen jaren drong zich iets groots op aan zangeres en liedschrijfster Beatrice van der Poel. Iets waarvan haar gevoel zei: "Nu is het tijd, Bee! Dit moet je doen!" Daarom zingt zij dit theaterseizoen de liederen van Jacques Brel in het Nederlands.

BEATRICE VAN DER POEL VIERT LEVEN EN WERK VAN JACQUES BREL 'Deze tournee is nu al een waanzinnig mooie ervaring voor mij'

Door Daan Bartels

Beatrice: "Een goede vriend zei eens tegen me: 'Als je Jacques Brel hebt gehoord en je hebt hem echt verstaan, als je iets van jouw leven hebt herkend in zijn muziek, dan zal hij een leven lang met je meegaan. Op verschillende momenten in je leven is hij er weer. Dan dringt hij zich aan je op, omdat hij je iets te vertellen heeft. Iets wat waar is. Iets wat net zo waar is, als alles wat je meemaakt in je eigen leven. Dat is zijn kracht, de kracht van Brel, de kracht van zijn liedkunst.' En zo ervaar ik het ook."

De grootste van Europa

"Jacques Brel heb ik heel hoog staan. Hij is één van de grootste liedkunstenaars van Europa, één van de bekendste chansonniers. Hij heeft zijn kijk op het leven in liedteksten gevat, op muziek gezet en uitgevoerd met hele goeie, klassiek geschoolde pianisten. Hij was fenomenaal op het podium. Gaf op die momenten alles wat hij had. Zo heeft hij het Franse chanson en zijn enorme oeuvre daarbinnen stevig op de kaart gezet. Maar met alles wat ik van hem hoorde en zag, was ik nog geen deelgenoot van zijn verhaal geworden. Dat kwam later pas."

Persoonlijk geraakt

“Begin jaren negentig waren mijn man en ik op vakantie in Engeland. Op één van de laatste dagen bereikte ons het bericht dat onze goede vriend Stefan zoek was. Verdwenen in de bergen. Letterlijk! Stefan was een ervaren alpinist en goed voorbereid aan zijn trektocht begonnen, maar is toch door het noodlot getroffen. Tijdens onze terugreis daalde het besef van Stefans verdwijning in. Terwijl we met onze auto in Vlaanderen van de ferry afreden, hoorden we op de radio Jacques Brel zingen. In het Nederlands ditmaal. Waar zijn Ne Me Quitte Pas nog een veilige taalbarrière zou opwerpen, kwamen zijn woorden nu keihard bij ons binnen: Laat Me Niet Alleen. We keken elkaar aan en konden alleen maar huilen. Dat moment is mijn meest persoonlijke kennismaking met het werk van Brel geweest. Laat Me Niet Alleen doet mij huiveren. Het is een groot lied, groots gebracht door Brel en door meerdere uitvoerders van zijn werk nadien. Veel te groot voor mij, zei ik altijd als iemand mij vroeg waarom ik geen Brel zong.”

Repeteren en gaan!

“In de stille coronatijden die achter ons liggen, heb ik veel liedjes geschreven en opgenomen. Genoeg liedjes eigenlijk om aan een nieuw album te denken, maar toen kwam er ineens iets anders op mijn pad. Een theaterdirecteur deed een oproep om het mooiste Nederlandstalige lied naar eigen smaak, live te komen spelen in een lege zaal en het te laten vastleggen voor streaming. Toen dacht ik toch meteen aan Brels Laat Me Niet Alleen. En aan pianist Leo Bouwmeester. Leo ken ik al vanaf mijn eerste bandje, toen ik dertien was. Kun je nagaan...”

“Leo is een Brel-specialist bij uitstek, begeleidde ooit het Brel-project van acteur en zanger Jeroen Willems en kent veel muzikanten. Hij nam contrabassist Sanne van Delft van muziektheatergroep Släpstick mee. Zelf vroeg ik violist Micha Molthoff erbij. Met hem werkte ik ooit samen bij theatergroep Orkater. We troffen elkaar voor het eerst op het afgesproken tijdstip in de artiestenfoyer van het theater en hadden slechts tien minuten om het lied door te nemen. Meer tijd was er gewoon niet. Het was repeteren en gaan! En wat er toen gebeurde...”

Roeping

“Een beetje opgetut, met valse wimpers en een bloem in mijn haar, ben ik toen het podium opgelopen. Ik was bloednerveus. Micha streek de hoge beginnoten van het lied en we gingen los. One take! Ik moest nog van papier lezen, zo pril was het allemaal, maar ik voelde ook meteen iets van bezieling. Het was alsof ik vanaf dat moment een roeping had: Nu is het tijd, Bee! Dit moet je doen: Jij moet Brel zingen!”

Vijfenvestigste sterfdag

“Vanaf dat moment werd Brel zingen een nieuw project voor me en dat project

is steeds groter geworden. Bij elke stap die ik zette, bereikte ik niet alleen een bestemming, maar vond ik ook meteen de weg naar een next level. Zo werd één lied een EP met vijf nummers, de EP werd een album met dertien stukken en het album leidde tot een theatertournee. Op de vijfenveertigste sterfdag van Brel verschijnt het album en gaan we met de voorstelling in première in De Kleine Komedie in Amsterdam. Daarna volgt een uitgebreide tournee. Mooier kan niet, toch? Voor mij is deze tournee nu al een waanzinnig mooie en bijzondere ervaring.”

Herkenning

“De eerste voorstellingen hebben we inmiddels gespeeld en het voelt voor mij alsof alles klopt. Uit het enorme oeuvre van Brel hebben we een muzikaal zeer gevarieerd aantal stukken gekozen. Succesnummers als Amsterdam, Liefde Voor Later en Brussel zitten daarbij, maar ook een bloedstollend mooi lied als De Radelozen, waarmee Brel zijn compassie uit voor mensen die aan depressies leiden. Ook Een Vriend Zien Huilen staat op de setlist, wat min of meer een actuele protestsong is; helaas bestaan er nog steeds ‘kinderen van vijftig jaar’, die oorlogje spelen. Brel nam duidelijk stelling, ik voel herkenning en kan daardoor veel van mijn eigen gevoel in zijn werk kwijt.”

Dichter bij Brel

“Door alles heen klinkt natuurlijk steeds de schrijvershand van Brels vaste vertaler Ernst van Altena. Maar liefst negen van de dertien vertalingen die ik zing, komen van hem. Het talent dat die man had... Zo rijk en verzorgd wordt het Nederlands in deze tijd nog maar weinig geschreven. Slechts een enkele keer heb ik een zin gewijzigd, als de tand des tijds erom vroeg of om in woordkeuze nog dichter bij de originele Franse tekst van Brel zelf te blijven.”

Kleinkunst of Rock ‘n Roll

“Twee van mijn eigen nieuwe liedjes bleken thematisch goed te vallen tussen de gekozen chansons. Spannend, maar ook die kregen dus een plekje in het programma. Daarnaast zijn er korte, poëtische tussenteksten van Thomas Verbogt. Hij heeft het in zich om teksten te schrijven die allemaal eindigen met een vraagteken. Het zijn uitnodigingen aan het publiek om even na te denken en zo in de sfeer te komen van het volgende lied. En alle liederen worden door ons gebracht in warme, kleurrijke arrangementen. Leo heeft er echt een sport van gemaakt om van verschillende versies van liederen de mooiste partijen van Brels vaste pianisten uit te zoeken en die tot één geheel te maken. Dat maakt alles muzikaal nog rijker. Soms vragen mensen mij of Brel kleinkunst is. Maar ja, wat is kleinkunst nou eigenlijk? Veel van zijn liederen zijn echte chansons en hebben een klassieke inslag. Maar vaak ook is het pure rock ‘n roll wat je hoort. Voor mij is Brel alles!”
